C/2025/3176

3.6.2025

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 2ας Μαΐου 2025

αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά τις απαιτήσεις για συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων βάσει του δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης

(CON/2025/9)

(C/2025/3176)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 4 και στις 22 Απριλίου 2025 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αντίστοιχα, αιτήματα για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά τις απαιτήσεις για συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων βάσει του δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης ([1]) (εφεξής ο «προτεινόμενος κανονισμός»).

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της ΕΚΤ βασίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 4 και στο άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός σχετίζεται με 1) τα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών να χαράζει και να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης κατά το άρθρο 127 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση της Συνθήκης, και να συμβάλλει στην εκ μέρους των αρμόδιων αρχών ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος κατά το άρθρο 127 παράγραφος 5 της Συνθήκης, και 2) τα καθήκοντα της ΕΚΤ που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά το άρθρο 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης.

Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. **Παρατηρήσεις**

1.1. Η ΕΚΤ χαιρετίζει την πρόθεση τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]) (εφεξής ο «κανονισμός για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις») όσον αφορά την προληπτική αντιμετώπιση των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων (ΣΧΤ) με εναπομένουσα ληκτότητα μικρότερη των έξι μηνών που διενεργούνται με χρηματοπιστωτικούς πελάτες στο πλαίσιο του δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR) με στοχευμένο τρόπο.

1.2. Το πρότυπο NSFR που συμφωνήθηκε από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (εφεξής το «πρότυπο NSFR της Βασιλείας») απαιτεί από τις τράπεζες να διατηρούν προφίλ σταθερής χρηματοδότησης σε σχέση με τη σύνθεση των περιουσιακών στοιχείων τους και των εκτός ισολογισμού δραστηριοτήτων τους ([3]). Ο δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR) ορίζεται ως το ποσό της διαθέσιμης σταθερής χρηματοδότησης (ASF) σε σχέση με το ποσό της απαιτούμενης σταθερής χρηματοδότησης (RSF). Για τον υπολογισμό του ποσού της ASF αποδίδονται συντελεστές ASF στις πηγές χρηματοδότησης μιας τράπεζας ανάλογα με τη σχετική σταθερότητά τους, π.χ. ανάλογα με την εναπομένουσα ληκτότητα και την τάση των διαφόρων ειδών παρόχων χρηματοδότησης να αποσύρουν τη χρηματοδότησή τους. Ομοίως, για τον υπολογισμό του ποσού της RSF αποδίδονται συντελεστές RSF σε περιουσιακά στοιχεία και στοιχεία εκτός ισολογισμού με βάση τα χαρακτηριστικά εναπομένουσας ληκτότητας και ρευστότητάς τους. Στο πλαίσιο των εξασφαλισμένων συναλλαγών δανεισμού οι συντελεστές RSF διαφέρουν επίσης ανάλογα με τα χαρακτηριστικά ρευστότητας των υποκείμενων εξασφαλίσεων των εν λόγω συναλλαγών.

1.3. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι πρόθεση του προτεινόμενου κανονισμού είναι να καταστήσει μόνιμη την τρέχουσα μεταβατική προληπτική μεταχείριση των βραχυπρόθεσμων ΣΧΤ και των μη εξασφαλισμένων συναλλαγών που διενεργούνται με χρηματοπιστωτικούς πελάτες, η οποία, ελλείψει νομοθετικών τροποποιήσεων, θα ευθυγραμμιστεί με τη μεταχείριση που προβλέπεται στο πρότυπο NSFR της Βασιλείας μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

([1]) COM(2025) 146 final.

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

([3]) Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, Βασιλεία III: ο δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης, Οκτώβριος 2014, που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών στη διεύθυνση www.bis.org.

1.4. Όσον αφορά τις βραχυπρόθεσμες ΣΧΤ που καλύπτονται από εξασφαλίσεις υπό τη μορφή περιουσιακών στοιχείων επιπέδου 1, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών ομολόγων της ΕΕ, η ΕΚΤ εξέτασε τον αντίκτυπο της στοχευμένης τροποποίησης του προτεινόμενου κανονισμού στη λειτουργία της αγοράς ΣΧΤ και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ([4]).

1.5. Αφενός, η λήξη της μεταβατικής ρύθμισης με την εφαρμογή χαμηλότερων συντελεστών RSF σε βραχυπρόθεσμες συναλλαγές που διενεργούνται με χρηματοπιστωτικούς πελάτες θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην κατανομή της ρευστότητας και στην απορρόφηση κρατικών ομολόγων μέσω των αγορών ΣΧΤ. Ειδικότερα, η αύξηση του κανονιστικού κόστους θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανατιμολόγηση και σε μείωση βάθους αυτού του τμήματος της αγοράς ΣΧΤ. Τριβές αυτού του είδους μπορεί να εκδηλωθούν σε μια περίοδο κατά την οποία οι ανακοινωθείσες αλλαγές στο λειτουργικό πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής προβλέπουν αυξημένη εξάρτηση από την αγορά ΣΧΤ για ανακατανομή της ρευστότητας ([5]). Επιπλέον, μια πιθανή μείωση της δραστηριότητας στην αγορά ΣΧΤ θα μπορούσε τελικά να εξαπλωθεί στις αγορές κρατικών ομολόγων, καθώς οι δύο αγορές είναι στενά συνδεδεμένες. Στο πλαίσιο αυτό, διάφορες επικράτειες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και το Ηνωμένο Βασίλειο, δεν απαιτούν σταθερή χρηματοδότηση για τις εν λόγω συναλλαγές που καλύπτονται από εξασφαλίσεις υπό τη μορφή περιουσιακών στοιχείων επιπέδου 1 κατά την εθνική εφαρμογή του NSFR (βλ. τον πίνακα στο τέλος της παραγράφου 1.8).

1.6. Αφετέρου, εξακολουθούν να ισχύουν οι παράμετροι προληπτικής εποπτείας και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας σε σχέση με τη βαθμονόμηση του προτύπου NSFR της Βασιλείας ([6]). Πράγματι, οι μεταβατικοί συντελεστές RSF ενδέχεται να μην καλύπτουν επαρκώς τους κινδύνους χρηματοδότησης από βραχυπρόθεσμες συναλλαγές με χρηματοπιστωτικούς πελάτες. Ειδικότερα, η απαίτηση σταθερής χρηματοδότησης για βραχυπρόθεσμες συναλλαγές που αναλαμβάνονται με χρηματοπιστωτικούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των ΣΧΤ που καλύπτονται από εξασφαλίσεις υπό τη μορφή περιουσιακών στοιχείων επιπέδου 1, μπορεί να καλύψει καλύτερα τον σχετικό δυνητικό κίνδυνο για την αναμενόμενη κερδοφορία, κάτι που μπορεί να δώσει κίνητρα στις τράπεζες να συνεχίσουν να ανανεώνουν μέρος των βραχυπρόθεσμων χορηγήσεών τους. Επιπλέον, ένας θετικός συντελεστής RSF θα μπορούσε να μειώσει τον κίνδυνο αναντιστοιχιών ως προς τη ληκτότητα μεταξύ δανειοδότησης και χρηματοδότησης στην κατηγορία των βραχυπρόθεσμων ΣΧΤ, καθώς και τους κινδύνους μετάδοσης μεταξύ των ιδρυμάτων κατά τη διάρκεια διαταραχών της ρευστότητας.

1.7. Συνολικά, λαμβάνοντας υπόψη τις ανησυχίες σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς και τις σχετικές συνέπειες για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, η ΕΚΤ υποστηρίζει την παράταση της τρέχουσας μεταχείρισης των βραχυπρόθεσμων ΣΧΤ που καλύπτονται από εξασφαλίσεις υπό τη μορφή περιουσιακών στοιχείων επιπέδου 1, για παράδειγμα κατά πέντε έτη, ως προσωρινό μέτρο, το οποίο θα πρέπει να υπόκειται σε ρήτρα επανεξέτασης. Θα ήταν πολύ πρώιμη η εξαγωγή του συμπεράσματος ότι οι ανησυχίες σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς αντισταθμίζουν σε μόνιμη βάση τα οφέλη για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την εποπτεία. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ προτείνει να περιοριστεί η παράταση χρόνου, υπογραμμίζοντας επίσης τη δέσμευση της Ένωσης σε διεθνή πρότυπα. Το ζήτημα θα μπορούσε στη συνέχεια να επανεξεταστεί λαμβάνοντας υπόψη τη λειτουργία των αγορών ΣΧΤ μετά την οριστικοποίηση του λειτουργικού πλαισίου του Ευρωσυστήματος, καθώς και ζητήματα προληπτικής εποπτείας και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

1.8. Όσον αφορά τις βραχυπρόθεσμες ΣΧΤ που εξασφαλίζονται με άλλα περιουσιακά στοιχεία, καθώς και τις μη εξασφαλισμένες συναλλαγές, οι εν λόγω συναλλαγές ενέχουν υψηλότερους κινδύνους χρηματοδότησης σε σύγκριση με τις ως άνω εξεταζόμενες συναλλαγές, που θα πρέπει να αποτυπώνονται δεόντως στον δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης. Όσον αφορά τις ΣΧΤ τα χαρακτηριστικά των περιουσιακών στοιχείων μη επιπέδου 1 είναι ποικίλα και, ενώ ορισμένα είναι υψηλής ρευστότητας, άλλα δεν είναι κατ' ανάγκη αρκετά ρευστά ώστε να δικαιολογούν τον τρέχοντα συντελεστή RSF 5 %. Ο συντελεστής RSF 5 % για ΣΧΤ οι οποίες εξασφαλίζονται με άλλα περιουσιακά στοιχεία είναι χαμηλός σε σύγκριση με άλλες επικράτειες (βλ. τον πίνακα κατωτέρω, με την επισήμανση ότι οι περισσότερες επικράτειες που εφαρμόζουν το πρότυπο NSFR της Βασιλείας και δεν καλύπτονται στον πίνακα εφαρμόζουν τη σχετική βαθμονόμηση του προτύπου NSFR της Βασιλείας ([7])). Ομοίως, όσον αφορά τις μη εξασφαλισμένες συναλλαγές, ο τρέχων συντελεστής RSF 10 % είναι χαμηλότερος από τον συντελεστή 15 % που χρησιμοποιείται από τις περισσότερες βασικές επικράτειες. Οι δυνητικοί κίνδυνοι χρηματοδότησης και η μεταχείριση σε άλλες επικράτειες καθιστούν αδικαιολόγητες αυτές τις προβλεπόμενες μόνιμες αποκλίσεις από το πρότυπο NSFR της Βασιλείας. Στο πλαίσιο αυτό, εάν πρόκειται να παραταθεί η τρέχουσα μεταχείριση των εν λόγω συναλλαγών, η παράταση αυτή θα πρέπει επίσης να λάβει χώρα μόνο σε προσωρινή βάση.

([4]) Βλ. την απάντηση των υπηρεσιών της ΕΚΤ στην πρόσκληση υποβολής στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με μια στοχευμένη τροποποίηση της προληπτικής αντιμετώπισης των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων στο πλαίσιο του δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης, της 7ης Μαρτίου 2025, η οποία είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της ΕΚΤ στη διεύθυνση www.ecb.europa.eu.

([5]) Βλ. τη δήλωση του διοικητικού συμβουλίου με τίτλο «Αλλαγές στο λειτουργικό πλαίσιο για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής», της 13ης Μαρτίου 2024, και το άρθρο στο ιστολόγιο της ΕΚΤ με τίτλο «Repo markets: Understanding the effects of a declining Eurosystem market footprint» (Αγορές συμφωνιών επαναγοράς: Κατανοώντας τις επιπτώσεις της μείωσης του αποτυπώματος της αγοράς του Ευρωσυστήματος), της 23ης Ιουλίου 2024, αμφότερα διαθέσιμα στον ιστότοπο της ΕΚΤ στη διεύθυνση www.ecb.europa.eu.

([6]) Βλ. Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), «Report on specific aspects of the NSFR framework» (Έκθεση σχετικά με συγκεκριμένες πτυχές του πλαισίου NSFR) κατά το άρθρο 510 παράγραφος 4, παράγραφος 6 και παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, Ιανουάριος 2024, που είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της ΕΑΤ στη διεύθυνση www.eba.europa.eu. Η έκθεση δημοσιεύθηκε στο πλαίσιο της εντολής που δόθηκε στην ΕΑΤ βάσει του άρθρου 510 παράγραφος 6 του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις.

([7]) Για λεπτομερείς αξιολογήσεις σχετικά με την εφαρμογή του NSFR ανά χώρα βλ. Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, «RCAP Jurisdictional assessments: regulatory implementation consistency», τελευταία ενημέρωση 2ας Απριλίου 2025, που είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών στη διεύθυνση www.bis.org.

Συντελεστές RSF σε βασικές επικράτειες για βραχυπρόθεσμες συναλλαγές με χρηματοπιστωτικούς αντισυμβαλλομένους							
Είδος συναλλαγής	**ΕΕ**	**CA** ([1])	**CH** ([2])	**JP** ([3])	**UK** ([4])	**US** ([5])	**Βασιλεία**
ΣΧΤ εξασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία επιπέδου 1	0 %	5 %	10 %	0 %	0 %	0 %	10 %
ΣΧΤ εξασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία πλην εκείνων του επιπέδου 1	5 %	10 %	10 % ([6])	15 %	5 %	15 %	15 %
Μη εξασφαλισμένα δάνεια	10 %	15 %	15 % ([7])	15 %	10 %	15 %	15 %

([1]) **Καναδάς**: βλ. Office of the Superintendent of Financial Institutions, «Liquidity Adequacy Requirements (LAR) (2025) Chapter 3 — Net Stable Funding Ratio», που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο του Office of the Superintendent of Financial Institutions της κυβέρνησης του Καναδά στη διεύθυνση www.osfi-bsif.gc.ca.

([2]) **Ελβετία**: βλ. Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο, «Ordinance on the Liquidity of Banks and Securities Firms of 30 November 2012» (Liquidity Ordinance, LiqO; RS 952.06), που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου στη διεύθυνση www.fedlex.admin.ch.

([3]) **Ιαπωνία**: βλ. Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS), «Regulatory Consistency Assessment Programme (RCAP): Assessment of Basel Committee's Net Stable Funding Ratio standard — Japan», που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της BIS (www.bis.org).

([4]) **Ηνωμένο Βασίλειο**: βλ. «Bank of England Prudential Regulation Authority Rulebook – Liquidity (CRR)», που είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση www.prarulebook.co.uk.

([5]) **Ηνωμένες Πολιτείες**: βλ. Comptroller of the Currency, Federal Reserve System and Federal Deposit Insurance Corporation, «Net Stable Funding Ratio: Liquidity Risk Measurement Standards and Disclosure Requirements, 86 Fed. Reg. 9120» (11 Φεβρουαρίου 2021), που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο του Ομοσπονδιακού Μητρώου στη διεύθυνση www.federalregister.gov.

([6]) Ο συντελεστής RSF 10 % εφαρμόζεται σε ΣΧΤ που εξασφαλίζονται με περιουσιακά στοιχεία επιπέδου 2α.

([7]) Ο συντελεστής RSF 15 % εφαρμόζεται σε ΣΧΤ που εξασφαλίζονται με περιουσιακά στοιχεία εκτός των περιουσιακών στοιχείων επιπέδου 1 και επιπέδου 2α, καθώς και σε μη εξασφαλισμένες συναλλαγές.

Στις περιπτώσεις που η ΕΚΤ συνιστά την τροποποίηση του προτεινόμενου κανονισμού, συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης περιλαμβάνονται σε ξεχωριστό τεχνικό κείμενο εργασίας και συνοδεύονται από τη σχετική αιτιολογία. Το τεχνικό έγγραφο εργασίας διατίθεται στην αγγλική γλώσσα στο EUR-Lex.

Φρανκφούρτη, 2 Μαΐου 2025.

Η Πρόεδρος της ΕΚΤ
Christine LAGARDE